

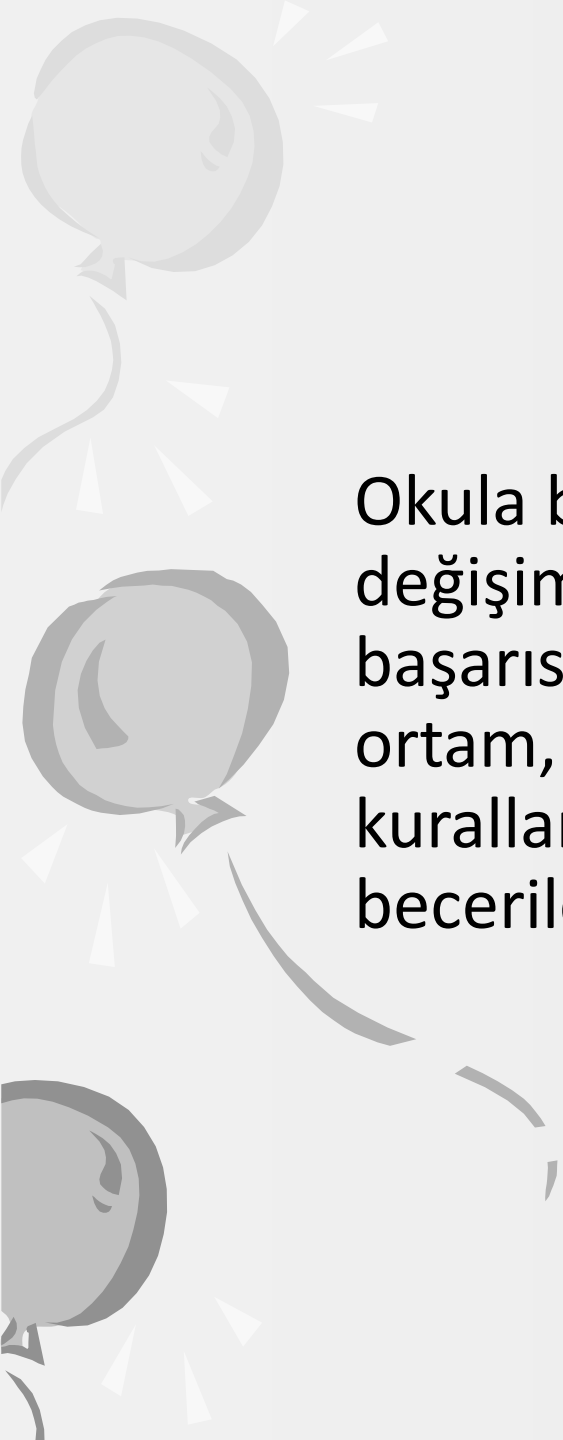
OKULA BAŞLAMA VE UYUM SÜRECİ

Okula başlama, çocuğun yaşamındaki önemli dönüm noktalarından biridir. Yeni yaşamsal becerileri içeren okula başlama süreci ve bu sürecin gerektirdiği uyum, çocuğun belli bir düzeyde zihinsel, sosyal ve duygusal olgunluğa erişmiş olmasını gerektirmektedir.

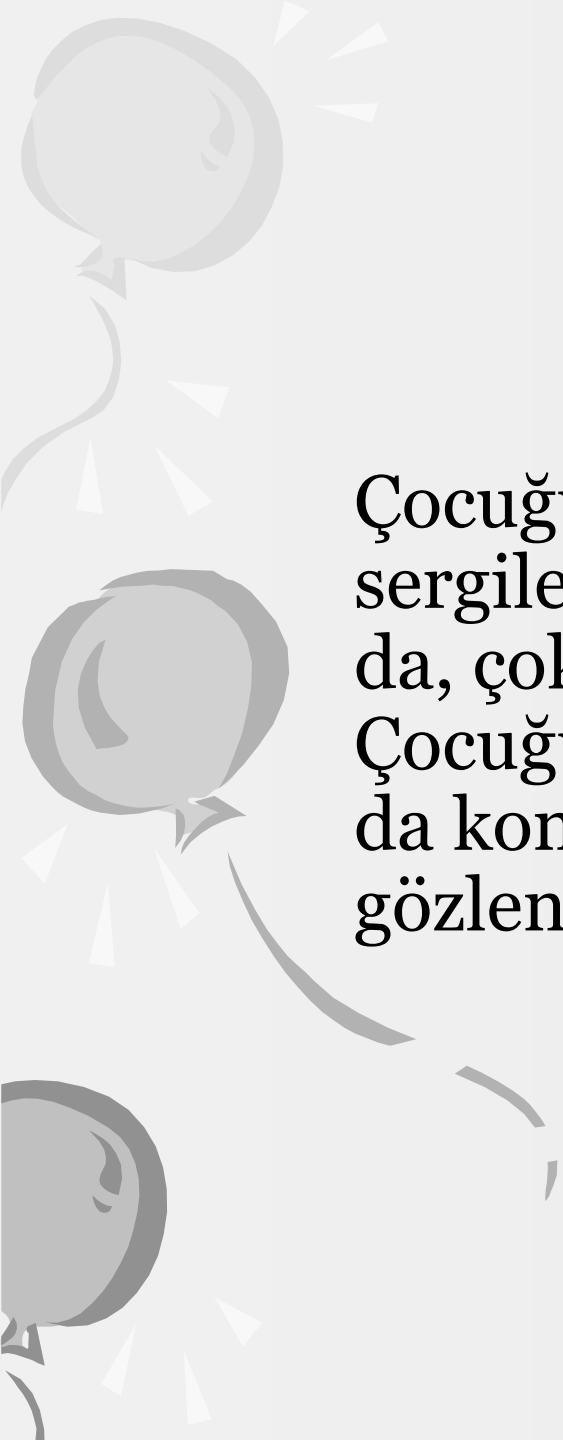

Çocuk için okul, alıştığı ve kendini güvende hissettiği aile ortamı dışındaki bir ortama doğru atılan belki de ilk adımdır. Bu nedenle uyulması gereken yeni kuralları, yerine getirilmesi gereken yeni görevleri, yeni arkadaşları ve öğretmeni ile uyum sağlaması gereken birçok farklı özelliği içeren yeni bir sosyal çevre konumundadır.

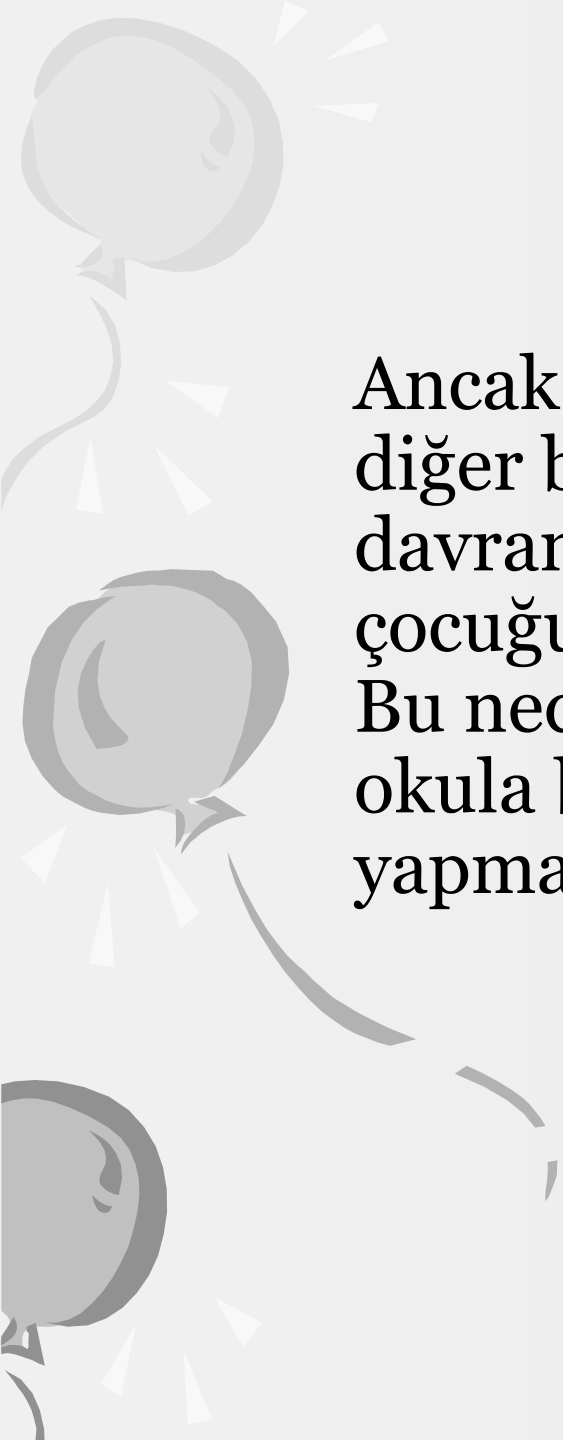

Okula başlamak hem çocuk hem de aile için büyük bir yenilik ve değişimdir. Bu önemli başlangıç için çocuğun hazır olması ilerideki başarısını da etkileyecektir. Çocuk için okul, hiç tanımadığı bir ortam, öğretmenler, yeni arkadaşlar, uymak zorunda olduğu kuralları içeren yeni bir sosyal çevredir. Ancak gerekli bilgi ve becerilere sahip olursa okula uyum sağlayabilir.

Çocuğunuz, okula başladığı ilk günde uyumlu davranışlar sergileyebilir ya da hiçbir tepki vermeyebilir. Bazı çocuklar da, çok açık şekilde uyumsuzluk tepkileri gösterebilir. Çocuğun ağlaması, bağımlı davranışlar, saldırgan tepkiler ya da kontrolsüz davranışlar geliştirmesi, çevreden gözlenebildikleri için çocuğa müdahale edilmesine yol açar.

Ancak çocukların gecikmiş tepkiler vermesi de beklenen diğer bir durumdur. Özellikle içine kapanık tepkiler, uyum davranışlarıyla karıştırılabileceği için, böyle durumlarda çocuğun yardıma gereksinim duyduğu gözden kaçırılabilir. Bu nedenle anne babaların ve öğretmenlerin, çocukların okula başladığı ilk günlerden itibaren dikkatli gözlemler yapmaları önerilmektedir.

AİLE İÇİN UYUM SÜRECİ

Uyum süreci sadece çocuk için değil, aynı zamanda aile içinde yeni bir deneyimi içerir. Çünkü çocuklar okula, o zamana kadar ailesi ve yakın çevresiyle olan etkileşimleri ile edindikleri deneyimler, alışkanlıklar ve beceriler ile başlarlar. Temel yaşamsal deneyimlerin edinebilmesi bakımından ailenin tutumu, çocuğun okula uyumu sürecinde oldukça etkilidir. Bağımlılıktan bağımsızlığa doğru sağlıklı bir şekilde ilerlemesine yardımcı olunan, yaş ve gelişim özelliklerine uygun sorumlulukları üstlenmesine ve yerine getirmesine izin verilen, oyun ve arkadaş deneyimi olan bir aile ortamı, çocukların bu yeni duruma da kolay uyum sağlamalarına fırsat verecektir.

ÇOCUĞUN OKULA UYUM VE BAŞARISI

- Çocuğun kişilik özelliklerine,
- Ailenin çocuk yetiştirme tutumuna,
- Çocuğun sağlık durumuna,
- İçinde yaşanılan sosyal çevrenin zenginliğine,
- Varsa daha önceki okul yaşantılarına,
- Çocuğun akademik olarak hazır oluşuna, öğrenme ilgisine ve kapasitesine bağlıdır.

OKUL OLGUNLUĞU

Okul olgunluğu çocuğun bedensel, zihinsel, duygu-sal ve sosyal anlamda okula hazır olmasıdır. Çocuğun yaşının gelmesi, harfleri yazabiliyor olması ya da saymayı bilmesi okula hazır olmak için yeterli değildir. Bir çok alanda çocuğun bilgi ve becerilere erişmiş olması gerekir.

ÇOCUĞUN, OKULA BAŞLAMADAN ÖNCE GERÇEKLEŞTİRMESİNİ BEKLEDİĞİMİZ ÖZELLİKLER

- Kendini ifade edebilecek ve iletişim kurabilecek düzeyde anadilini kullanabilme
- Yaşına uygun kavram bilgisine sahip olma
- Dikkatini verme ve sürdürebilme becerisi
- Benzerlik ve farklılıkları ayırt edebilme

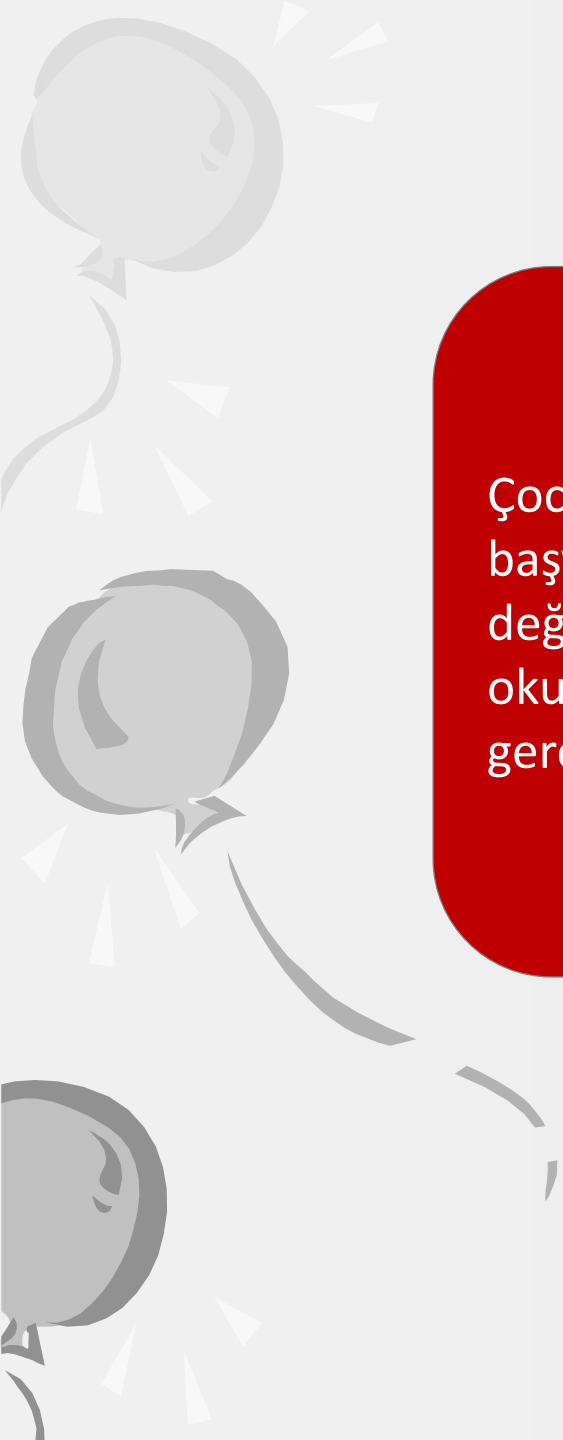

-
- Dil becerileri ve genel koordinasyonunun yeterli olması
 - Kendi adına düşünebilme ve karar verebilme
 - Sorun çözme becerisine sahip olma
 - Kendine karşı gerçekçi bir güven duygusu içinde olma

- Olumlu bir benlik değerini geliştirmiş olma, kendini sevme
- Gerçekçi bir çevre algısına sahip olma (örneğin çevreyi düşmanca algılamama)
- Özbakım becerilerinin gelişmiş olması
- İstek ve ihtiyaçlarını uygun bir yer ve zamana kadar erteleyebilme

-
- Anlık ve tepkisel davranmak yerine duygu ve düşüncelerini muhakeme becerisini de kullanarak ifade edebilme
 - Sosyal kurallara uyabilme
 - Yaşına uygun sorumluluklar alabilme

Çocuğun okula hazır olup olmadığı konusunda kuşklar varsa bir uzmana başvurmak ve gerekli değerlendirmeleri yapmak gerekir. Bu değerlendirmeler sonucunda hazır olmadığı sonucuna varılırsa; çocuğun okul için gerekli donanıma sahip olması için zayıf becerilerini desteklemek gerekmektedir.

OKULA YENİ BAŞLAYACAK ÇOCUKLARDA KARŞILAŞILABİLECEK SORUNLAR

➤ Çocuk okula gitmek istemeyebilir:

Anne babadan ayrılmak zor gelebilir. Kalabalığa alışkın olmayabilir. Okulda yaşadığı şeyler onu mutlu etmiyor olabilir. Bu durumda çocuğun neden okula gitmek istemediği iyi tespit edilmelidir. Okula gitmesi konusunda kararlı olunmalı. Bağırılmamalı, tehdit edilmemeli ama kesinlikle okula gitmesi gerektiği kararlı ve sakin bir şekilde söylenmelidir.

➤ **Çocuk öğrenmede zorluk çekebilir:**

Böyle bir durumda mahcubiyet, öfke duyguları yaşanmamalı suçlamaya gidilmemelidir. Çocuk görsel ol-mayan çalışmalardan sıkılabilir, ona hareket imkanı sağlanmalıdır. Öğretmeni ile iş birliği yapıp, rehberlik servisi ile görüşülebilir.

➤ **Arkadaşının eşyasını alabilir:**

"Ben ve başkaları" anlayışı 8 yaşından sonra gelişmektedir. Çocuk yargılanmadan, ayıplanmadan bu alış-kanlığından vazgeçirilmeye çalışılmalıdır.

➤ **Tırnak yeme alışkanlığı olabilir:**

Taklit veya zorlanma ortamı sonucu ortaya çıkmış olabilir. Fazla ısrarcı olunmamalıdır. İşe yarayacak yön-tem deneme yanılma yöntemi ile aranabilir. Farklı rahatlama yöntemleri öğretilir. Zorlama varsa bu azaltılmalı, çocuğun öfke gibi duygularını ifade etmesine izin verilmelidir.

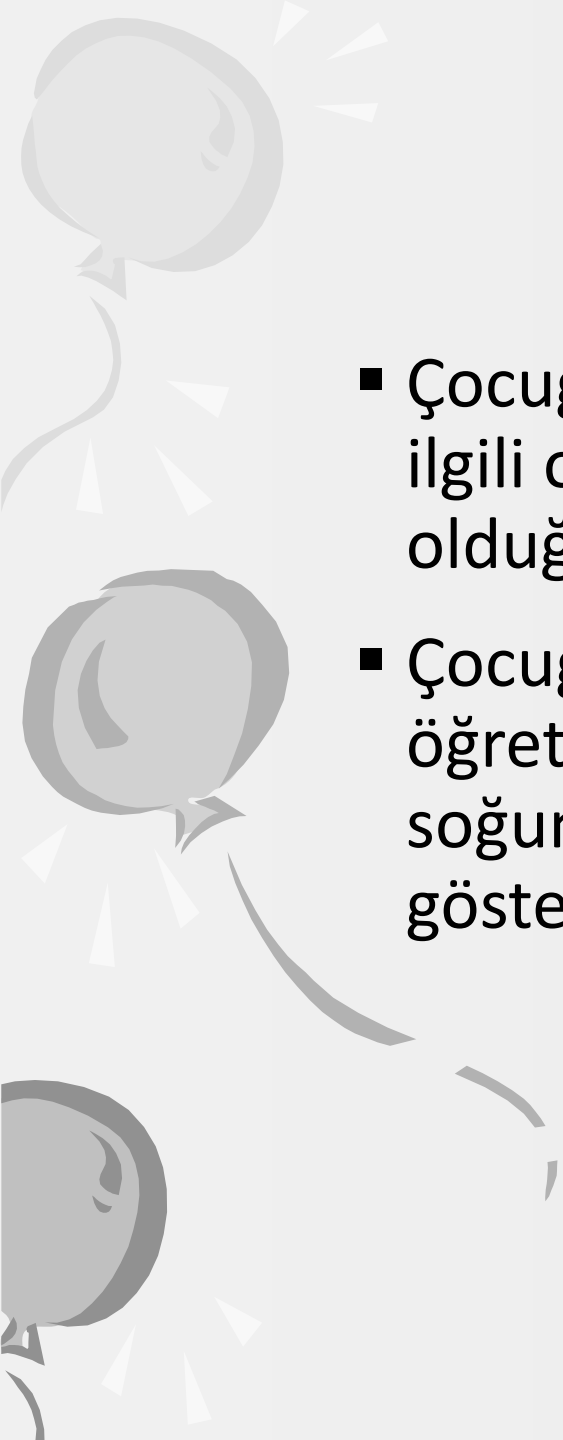
➤ **Saldırgan davranışlar gösterebilir:**

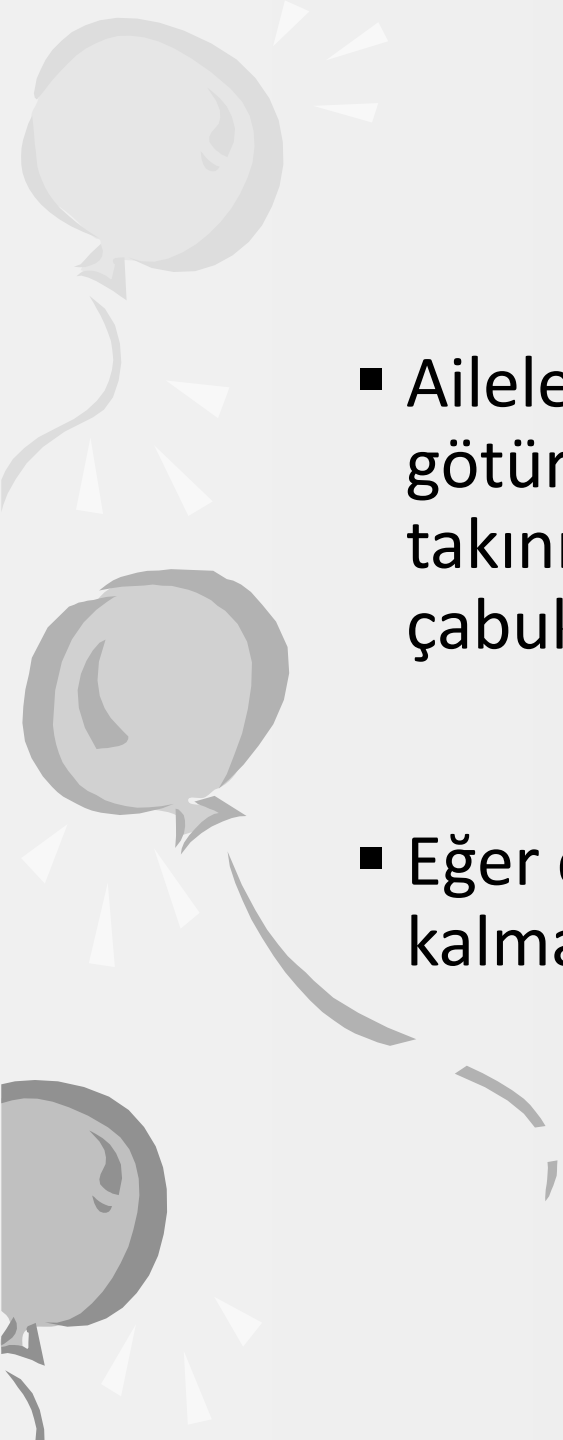
Sorun kabullenilmeli, çocuğun kaygılarını azaltacak yollar aranmalıdır. Sabır ve kararlılıkla çocuğun saldır-gan davranışları durdurulmaya çalışılmalıdır. esine izin verilmelidir.

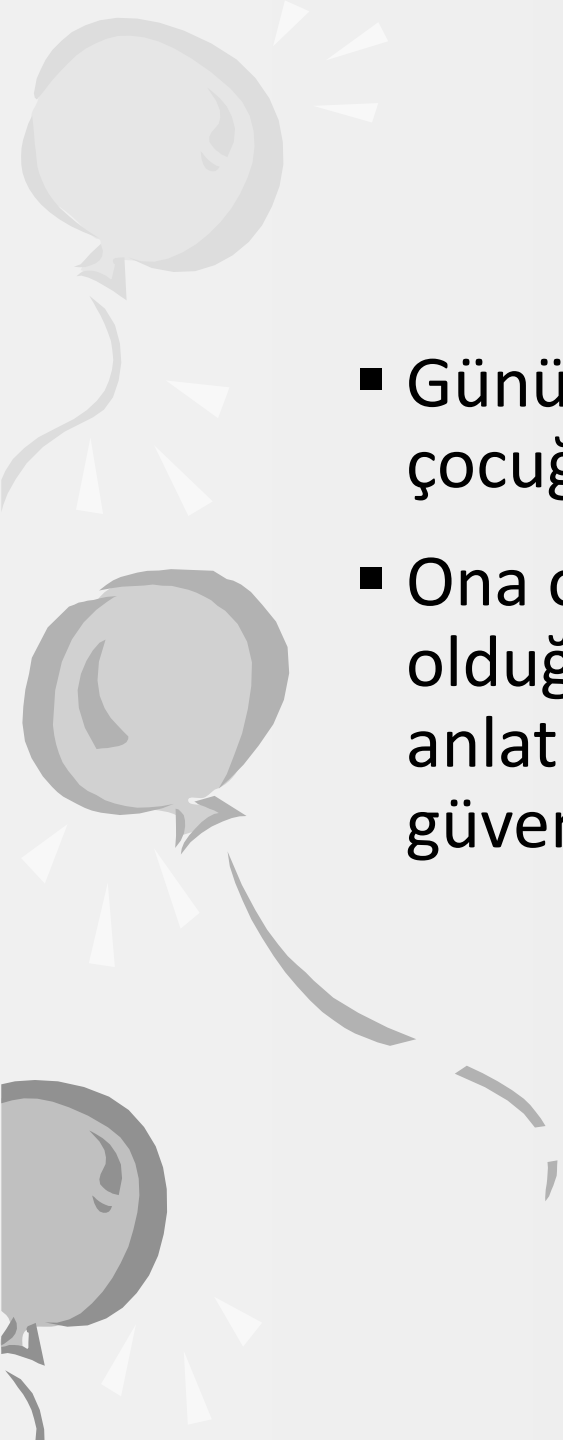
ÇOCUĞUNUZ İÇİN NELER YAPABİLİRSİNİZ?

- Çıkabilecek uyum sorunlarını anlayışla karşılayın. Evden ayrılmamak ve okula gitmemek için, tipik bir biçimde bedensel yakınmalarla anne babasını ikna etmeye çalışan çocuklar doktor kontrolüne götürülmeli daha sonrasında okula tekrar götürülmeli, taviz verilmemelidir.
- Okula gitmek istemeyen çocuğunuzu cezalandırmayın. Çocuğun anneden ayrı kalma korkusu ile oluşan belirtileri şımarıklık, ilgi çekme arzusu ya da sizi kızdırmak için yapılan davranışlar gibi yanlış yorumlamaktan kaçının.

-
- Okul çocuklarda strese yol açabilir. Bunun en temel nedeni okul hakkındaki bilgisizlikler ve belirsizlikler gelmektedir. Bu bakımdan çocuk okula başlamadan önce bilgisizlikler ve belirsizlikler giderilmeye çalışılmalıdır .
 - Çocuğun okula karşı ilgisini ve sevgisini arttırmak için okul için yaptığınız hazırlıklara çocuğunuzu da katın. Çocuğun okulda kullanacağı kitabı, defteri ve kırtasiye malzemelerini seçerek kendisinin almasına izin ve-rin. Çocuğun okul kıyafetlerini okula gelmeden önce giymesine izin vererek, onlara alışmasını sağlayabilirsiniz.

-
- Çocuğunuzla duyguları hakkında konuşun. Çocuğunuzun okulla ilgili olumsuz duygularını reddetmeyin. Bu duyguların normal olduğunu çocuğunuza belirtin. Kendi çocukluğunuzdan bahsedin.
 - Çocuğu okulla korkutmayın. Hata yaptıklarında onları okul veya öğretmenle korkutursak, çocuğun öğretmenlerden ve okuldan soğumasına sebep oluruz. Okul ceza verilen bir yer olarak gösterilmemelidir.

-
- Aileler okulun açıldığı ilk birkaç gün çocuğu okula bizzat götürebilir. Ancak bunda da aşırı korumacı bir ta-vır takınmamalıdır. Çocuk okula götürüldüğünde vedalaşmalar çabuk ve kısa süreli tutulmalıdır.
 - Eğer çocuğu okuldan aile bireylerinden biri alacaksa okula geç kalmamalıdır.

-
- Gününün nasıl geçtiğine dair konuşun. Bu konuşmalar sizi de çocuğunuzu da rahatlatır.
 - Ona olan sevginizi gösterin. Ona kendisinden ne kadar memnun olduğunuzu, onun anne babası olmaktan mutluluk duyduğunuzu anlatın. Onu ne kadar çok sevdiğinizi duymak daima çocuğunuza güven verecektir.

-
- Çocuğunuza yoldaşlık edebilecek bir çocuk bulun. İlk birkaç gün okula giderken daha önce okula başlamış komşu veya arkadaş çocukları ile birlikte yolculuk yapmak yardımcı olabilir. Böyle bir arkadaş çocuğunuzun korkularını azaltabilir. Benzer bir şekilde okulda çocuğunuzun tanıdığı bir büyük öğrencinin bulunması çocuğunuza güven verebilir.
 - Ödevleriyle ilgilenin. Büyükler, çocukların ev ödevleriyle ilgilenince onların çalışma isteği artar. Anne ya da babasıyla birlikte sorunların üstesinden gelmek hoşlarına gider. Veli, ev ödevini yapan çocuğa bir çeşit yol gösterici gibi davranmalıdır. Çocuk ödevlerini kendisi yapmalıdır.